

ĐỀ THI TỰ LUẬN

Môn thi: Tâm Lí Học
Thời gian làm bài: 120 phút

(Thí sinh không được phép sử dụng tài liệu)

PHÂN BỐ CẤP ĐỘ BLOOM:

- Đoạn văn 1: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 2: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 3: Cấp độ 2 - Hiểu
- Đoạn văn 4: Cấp độ 3 - Áp dụng
- Đoạn văn 5: Cấp độ 4 - Phân tích
- Đoạn văn 6: Cấp độ 5 - Đánh giá
- Đoạn văn 7: Cấp độ 6 - Sáng tạo

CÂU HỎI VÀ CÂU TRẢ LỜI:

Cấp độ 1 - Nhớ

Câu 1: Nêu rõ đối tượng nghiên cứu của tâm lý học theo tài liệu Tâm lý học đại cương. **(1.0 điểm)**

Trả lời:

Đối tượng nghiên cứu của tâm lý học là các hiện tượng tâm lý với tư cách là một hiện tượng tinh thần do thể giới khách quan tác động vào não con người sinh ra, gọi chung là các hoạt động tâm lý. Tâm lý học nghiên cứu sự hình thành, vận hành và phát triển của hoạt động tâm lý.

Cấp độ 2 - Hiểu

Câu 2: Giải thích bản chất của tâm lý theo chủ nghĩa duy vật biện chứng. **(1.5 điểm)**

Trả lời:

Bản chất của tâm lý theo chủ nghĩa duy vật biện chứng khẳng định rằng tâm lý người là sự phản ánh hiện thực khách quan vào não người thông qua chủ thể. Tâm lý mang bản chất xã hội và có tính lịch sử. Sự phản ánh này diễn ra từ đơn giản đến phức tạp, tạo ra "hình ảnh tâm lý" về thế giới, mang tính sinh động, sáng tạo và chủ thể, chịu ảnh hưởng của các mối quan hệ xã hội. Tâm lý con người khác xa với tâm lý của các loài động vật ở chỗ nó có bản chất xã hội và mang tính lịch sử.

Cấp độ 3 - Áp dụng

Câu 3: Hãy vận dụng kiến thức về tâm lý học để phân loại các hiện tượng tâm lý mà bạn gặp phải trong cuộc sống hàng ngày và nêu rõ bản chất của từng hiện tượng đó. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Trong cuộc sống hàng ngày, các hiện tượng tâm lý mà tôi gặp phải có thể được phân loại như sau:

1. **Quá trình tâm lý**:

- **Quá trình nhận thức**: Khi tôi học bài và ghi nhớ thông tin, đây là quá trình giúp tôi nhận biết và hiểu biết về thế giới xung quanh.
- **Quá trình xúc cảm**: Khi tôi cảm thấy vui vẻ khi gặp bạn bè, đây là biểu hiện của thái độ tích cực đối với sự vật, hiện tượng.
- **Quá trình ý chí**: Khi tôi quyết tâm hoàn thành một dự án, đây là nỗ lực để đạt được mục tiêu đã đề ra.

2. **Trạng thái tâm lý**:

- **Trạng thái lo âu**: Khi tôi chuẩn bị cho một kỳ thi, cảm giác lo lắng kéo dài có thể ảnh hưởng đến tâm trạng và hiệu suất học tập của tôi.

3. **Thuộc tính tâm lý**:

- **Tính kiên nhẫn**: Khi tôi chờ đợi một điều gì đó, khả năng kiên nhẫn của tôi thể hiện sự ổn định và đặc trưng cho nhân cách của tôi.

Những hiện tượng này phản ánh bản chất của tâm lý con người, bao gồm sự phản ánh hiện thực khách quan và tính xã hội, lịch sử của tâm lý.

Cấp độ 4 - Phân tích

Câu 4: Phân tích và giải thích mối quan hệ giữa bản chất của tâm lý và các yếu tố xã hội, lịch sử ảnh hưởng đến sự hình thành và phát triển của hoạt động tâm lý trong con người. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Bản chất của tâm lý con người là sự phản ánh hiện thực khách quan vào não bộ thông qua chủ thể, mang tính xã hội và lịch sử. Tâm lý con người có nguồn gốc từ thế giới khách quan, trong đó yếu tố xã hội đóng vai trò quyết định. Các mối quan hệ xã hội như kinh tế, đạo đức, và quan hệ giữa con người với nhau ảnh hưởng sâu sắc đến tâm lý.

Tâm lý của mỗi cá nhân là kết quả của quá trình lĩnh hội và tiếp thu kinh nghiệm xã hội,

trong đó giáo dục giữ vai trò chủ đạo. Hơn nữa, tâm lý phát triển và biến đổi cùng với sự phát triển của lịch sử cá nhân và cộng đồng, cho thấy rằng các yếu tố xã hội và lịch sử không chỉ hình thành mà còn quyết định bản chất và sự phát triển của hoạt động tâm lý trong con người.

Cấp độ 5 - Đánh giá

Câu 5: Đánh giá vai trò và ý nghĩa của tâm lý học trong việc giải thích các hiện tượng tâm lý của con người, và phê bình những quan điểm phản khoa học có thể tồn tại trong lĩnh vực này. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Tâm lý học đóng vai trò quan trọng trong việc giải thích các hiện tượng tâm lý của con người bằng cách nghiên cứu bản chất, cơ chế, và quy luật hình thành, phát triển của hoạt động tâm lý. Nó giúp hiểu rõ hơn về sự phản ánh hiện thực khách quan vào não người, từ đó tạo ra những hình ảnh tâm lý sinh động và sáng tạo. Tâm lý học cũng góp phần đấu tranh chống lại các quan điểm phản khoa học về tâm lý con người, phục vụ cho sự nghiệp giáo dục và có ý nghĩa thực tiễn trong nhiều lĩnh vực của đời sống.

Các quan điểm phản khoa học có thể tồn tại trong lĩnh vực tâm lý học thường thiếu cơ sở khoa học, không dựa trên nghiên cứu thực nghiệm và không xem xét các yếu tố xã hội, lịch sử ảnh hưởng đến tâm lý con người. Tâm lý học cần phải được tiếp cận một cách khoa học, chú trọng vào việc nghiên cứu hoàn cảnh sống và hoạt động của con người để tránh những quan điểm sai lệch.

Cấp độ 6 - Sáng tạo

Câu 6: Làm thế nào để thiết kế một chương trình giáo dục tích hợp các nguyên lý tâm lý học nhằm phát triển kỹ năng sống cho học sinh, và bạn sẽ đề xuất những nội dung nào để đảm bảo tính hiệu quả của chương trình? **(1.5 điểm)**

Trả lời:

Để thiết kế một chương trình giáo dục tích hợp các nguyên lý tâm lý học nhằm phát triển kỹ năng sống cho học sinh, cần chú ý đến các nội dung sau:

1. ****Nghiên cứu bản chất và phát triển tâm lý****: Chương trình cần dựa trên sự hiểu biết về bản chất xã hội và lịch sử của tâm lý con người, từ đó giúp học sinh nhận thức được sự ảnh hưởng của môi trường xã hội đến tâm lý và hành vi của họ.
2. ****Tổ chức hoạt động và giao tiếp****: Cần tạo ra các hoạt động giao tiếp và tương tác giữa học sinh để phát triển kỹ năng xã hội, giúp học sinh học hỏi từ kinh nghiệm của nhau.

3. ****Chú trọng đến tính chủ thể****: Chương trình cần cá nhân hóa việc học, chú ý đến sự khác biệt trong tâm lý của từng học sinh, từ đó điều chỉnh phương pháp dạy học cho phù hợp.

4. ****Phát triển các quá trình tâm lý****: Tích hợp các hoạt động giúp học sinh phát triển quá trình nhận thức, xúc cảm và ý chí, từ đó nâng cao khả năng tự quản lý và định hướng mục tiêu.

5. ****Giáo dục đạo đức và pháp quyền****: Cần lồng ghép giáo dục về các mối quan hệ xã hội và đạo đức, giúp học sinh hình thành nhân cách và ý thức trách nhiệm trong cộng đồng.

Bằng cách tích hợp các nguyên lý tâm lý học này, chương trình giáo dục sẽ hiệu quả hơn trong việc phát triển kỹ năng sống cho học sinh.